

Արմավիրի մարզի «Մերձավանի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ

Հաստատում էմ

Տնօրեն Ջ.Ստեփանյան

Թեմատիկ պլանավորում

2023-2024 ուստարի

Տարեկան

Առարկան Իսպառյ պատմություն

Դասարան Վ/1

Ժամաքանակ 102

Ուսուցիչ Հարություն Պարզաբաժ

Պահպանված է ուսպլանով նախատեսված ժամաքանակը

Փոխտնօրեն Ս.Հարությունյան

Համապատասխանում է պետական չափորոշչին և ծրագրին

Մ/մ նախագահ Վ.Սարգսյան

**Հայոց պատմություն
7-րդ դասարան
Շաբաթական 3 ժամ
Տարեկան 102 ժամ**

Դասագրքի հեղինակ՝ Ս. Զովհաննիսյան.- Եր.: «Մասնակցային դպրոց» ԿՅ, 2023. – 176 էջ:

Թեմա N	Դաս N	Վերնագիր	Էջ	Նշումներ
		ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ԴԱՍ		(1 ժամ)
Նպատակ		<ul style="list-style-type: none"> Նպաստել «Հայոց պատմություն» առարկայի 7-րդ դասարանի բովանդակային հիմնական նյութի, հայոց պատմության հնագույն շրջանի մասին պատկերացումների ձևավորմանը: 		
Վերջնարդյունք	Կարողանա՝	<ul style="list-style-type: none"> ընդհանուր գծերով ներկայացնել 6-րդ դասարանի «Հայոց պատմություն» առարկայի ուսումնական տարվա ընթացքում անցնելիք նյութի ընդհանուր բովանդակությունը, թվարկել հայ ժողովրդի պատմության վաղ շրջանից մինչև 4-5- րդ դարերի կարևոր իրադարձությունները, պետական կազմավորում-ները, նշանավոր արքայատոհմերը: 		
	1	Ներածություն. ինչո՞ւ և ինչպե՞ս ուսումնասիրել պատմությունը	3-6	
		Ի՞նչ է պատմությունը: Ինչու՞ ուսումնասիրել պատմությունը: Ինչպե՞ս ուսումնասիրել պատմությունը		
	2	Հայկական լեռնաշխարհն ու հայերը: Դիրքը և բնական սահմանները: Լեռները և դաշտերը: Գետերը և լճերը: Կլիման և բնական հարստությունները: Պատմական աշխարհագրություն	12-17	
	Թեմա 1.	ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՈՒՆԱՇԽԱՐՀՆ ՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ		(15 ժամ)
Նպատակ՝		Նպաստել՝ <ul style="list-style-type: none"> նախնադարի և նրա փուլերի, նախամարդու կենցաղի, պետության առաջացման վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, բացատրելու, բնութագրելու, համեմատելու, գնահատելու, տեսակետ հայտնելու կարողությունների ձևավորմանը: 		
Վերջնարդյունք՝	Կարողանա՝	<ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել և համեմատել նախնադարի փուլերը, բնակատեղիները բնութագրել Հայկական լեռնաշխարհի բնիկների զբաղմունքը, աշխատանքի գործիքները, հասարակական խմբերը նախնադարյան համայնական հասարակարգում 		

		<ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել Վանի թագավորության գոյության ժամանակահատվածը, մայրաքաղաքը, պետության տարբեր անվանումները, կարևոր իրադարձությունները, թվարկել արքաների անունները ըստ գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության՝ նշելով մի քանի արքաների գահակալման տարեթվեր, գնահատել արքաների գործունեությունը: 		
1.1		Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն բնակիչները	17-24	
	2	Առաջին մարդկանց գաղթն ու Հայկական լեռնաշխարհը		
	3	Հին քարի դարը և որսորդ-հավաքիչները		
	4	Նախամարդիկ և տեխնոլոգիաները		
1.2		Նորքարիդարյան հեղափոխությունը և հայ ժողովրդի կազմավորման սկիզբը	24-27	
	5	Նորքարիդարյան հեղափոխությունը		
	6	Նորքարիդարյան հեղափոխության հետևանքները		
	7	Հայկական լեռնաշխարհի քաղաքակրթական օջախները		
	8	Հայ ժողովրդի կազմավորման սկիզբը		
1.3		Հայկական լեռնաշխարհի վաղ պետական կազմավորումները	28-33	
	9	Հնդեվրոպական նախահայրենիքն ու հայերը		
	10	Բրոնզի դար		
	11	Վաղ պետական կազմավորումները		
1.4		Վանի թագավորության հիմնադրումն ու ամրապնդումը	34-38	
	12	Վանի թագավորության կազմավորումը		
	13	Նոր մայրաքաղաք՝ Տուշպա-Վան		
	14	Պետությունը վերափոխությունների խնդրի առջև		

	15	Պետության ընդլայնումը		
	16	Թեմատիկ աշխատանք		
1.5		Վանի թագավորության վերելքն ու անկումը	39-44	
	17	Կայսրություն կերտողները. Արգիշտի I և Սարգուրի II		
	18	Վերաբնակեցումների քաղաքականությունը		
	19	Թագավորության թուլացում ու անկումը		
1.6		Վանի թագավորության սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	45-51	
	20	Կրոնը: Սոցիալական կարգը		
	21	Տնտեսությունը		
	22	Ձեռքբերումներ արվեստի և գիտության բնագավառում		
	23	Թեմատիկ աշխատանք		
	24	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԹԵՄԱՅԻ		
Թեմա 2.		ԵՐՎԱՆԴԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ		(11 ժամ)
Նպատակ		<p>Նպատակ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Հայկազուն - Երվանդականների թագավորության վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, թագավորության ստեղծման, զարգացման ընթացքի ու անկման հետ կապված կարևոր իրադարձությունները բացատրելու, նշանավոր փաստերն ու արքաներին համեմատելու, գնահատելու կարողությունների ձևավորմանը: 		
Վերջնարդյունք		<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բնութագրել Հայկազունի Երվանդական արքաներին Ներկայացնել և բացատրել Ք. ա. IV-III դդ, հայոց պատմության կարևոր փաստերն ու իրադարձությունները Բացատրել հակապարսկական ապստամբությունների պատճառները, Թվարկել Ք.ա. IV-III դդ. ստեղծված չորս հայկական թագավորությունները: 		
2.1		Երվանդական Հայաստանի կազմավորումը և Աբեմենյան Պարսկաստանը	53-58	
	25	Երվանդ I Սակավակյաց և Տիգրան Երվանդյան		

	26	Հակաաբեմնյան ապստամբությունը		
	27	Հայաստանը Աբեմնյան տերության կազմում		
2.2		Երվանդական Հայաստանի անկախության վերականգնում ու Սելևկյանները	59-63	
	28	Երվանդական Հայաստանի անկախության վերականգնումը		
	29	Սելևկյան պետությունը		
	30	Հայկական թագավորությունները և Սելևկյանները Ք. ա. III դարում		
2.3		Երվանդական Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	64-70	
	31	Կրոնը		
	32	Սոցիալական կարգը		
	33	Տնտեսությունը		
	34	Տնտեսությունը		
	35	Թեմատիկ աշխատանք		
	36	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ		
Թեմա 3.		ԱՐՏԱՇԵՍՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ	(16 ժամ)	
Նպատակ	Նպաստել՝ <ul style="list-style-type: none"> Հայկազուն - Երվանդականների թագավորության վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, թագավորության ստեղծման, զարգացման ընթացքի ու անկման հետ կապված կարևոր իրադարձությունները բացատրելու, նշանավոր փաստերն ու արքաներին համեմատելու, գնահատելու կարողությունների ձևավորմանը: 			
Վերջնարդյունք	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բնութագրել Հայկազունի Երվանդական արքաներին Ներկայացնել և բացատրել Ք. ա. IV-III դդ, հայոց պատմության կարևոր փաստերն ու իրադարձությունները Բացատրել հակապարսկական ապստամբությունների պատճառները Թվարկել Ք.ա. IV-III դդ. ստեղծված չորս հայկական թագավորությունները			
3.1		Արտաշեսյան Հայաստանի կազմավորումը. Արտաշես I	72-77	
	37	Արտաշես I-ը և Հայաստանի անկախացումը		

	38	Հայկական հողերի վերամիավորում ու արտաքին քաղաքականությունը		
	39	Նոր մայրաքաղաքի հիմնադրումը. Արտաշատ		
	40	Ներքին քաղաքականությունը (վերափոխություններ)		
3.2		Հայկական աշխարհակալ տերությունը. Տիգրան II Մեծ	78-83	
	41	Մեծ Հայքի ամբողջականության վերականգնումը		
	42	Տիգրան Մեծի նվաճումերը		
	43	Տիգրանակերտը՝ կայսրության մայրաքաղաք		
	3.3	Հայ-հռոմեական պատերազմերն ու Տիգրան Մեծի կայսրության փլուզումը	84-88	
	44	Հռոմեա-հայկական պատերազմը. Լուկուլլուսի արշավանքը		
	45	Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերը		
	46	Պոմպեոսի արշավանքը և Արտաշատի պայմանագիրը		
3.4		Արտավազդ II-ը և վերջին Արտաշեսյանները	89-94	
	47	Մարկուս Կրասսոսուն Արևելքում		
	48	Մարկուս Անտոնիոսն Արևելքում		
	61	Վերջին Արտաշեսյանները		
	3.5	Արտաշեսյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	95-100	
	49	Կրոնը		
	50	Հասարակական-պետական կարգը		
	51	Քաղաքներն ու տնտեսությունը		
	52	Գիրը և գրականությունը		
	53	Թատրոնը և արվեստը		
	54	Թեմատիկ աշխատանք		
	55	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՐԴՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ		

Թեմա 4.		ԱՐՇԱԿՈՒԼՅԱՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ	(16 ժամ)	
Լպատակ		Լպաստել՝ <ul style="list-style-type: none"> Մեծ Հայքում Արշակունիների թագավորության հիմնադրման, նշանավոր արքաների ու նրանց գործունեության վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը: Չարգացման ընթացքի հետ կապված կարևոր իրադարձությունները բացատրելու, նշանավոր փաստերն ու արքաներին համեմատելու, գնահատելու կարողությունների ձևավորմանը 		
Վերջնարդյունք		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել և բացատրել Մեծ Հայքում Արշակունիների թագավորության հիմնադրումը, նշանավոր արքաների գործունեությունը համեմատել հայ Արշակունի տարբեր թագավորների գործունեությունը: 		
4.1		Արշակունիների հաստատումը Հայոց գահին	102-107	
	56	Տասնամյա կամ Հայոց գահաժառանգության պատերազմը (54-64)		
	57	Տրդատ I-ի գահակալումը		
	58	Հայ Արշակունիների ժառանգական իշխանության հաստատումը		
4.2		Տրդատ Մեծի գահակալումը և քրիստոնեության ընդունումը	108-114	
	59	Մծբինի հաշտությունը և Տրդատ III-ի գահակալումը		
	60	Քրիստոնեության ընդունումը		
	61	Հայոց եկեղեցական կառույցի ձևավորում ու ամրապնդումը		
4.3		Արշակունյաց Հայաստանի բաժանում ու անկումը	115-121	
	62	Պայթար թագավորական իշխանության համար		
	63	Արշակ II արքան և պարսկա-հռոմեական պատերազմերը		
	64	Պապ արքան և նրա վերափոխությունները		
	65	Մեծ Հայքի բաժանում ու թագավորության կործանումը		
4.4		Արշակունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	122-127	
	66	Հողատիրության ձևերը և ավատատիրական աստիճանակարգը		
	67	Պետական կառավարման համակարգը (գործակալությունները)		

	68	Կրոնը		
	69	Քաղաքներն ու տնտեսությունը		
	70	Գիրը և գրականությունը		
	71	Արվեստը և ճարտարապետությունը		
	72	Թեմատիկ աշխատանք		
	73	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՉՈՐՐՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ		
Թեմա 5.		ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ, ԲՅՈՒՉԱՆԴԻԱՅԻ ԵՎ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԽԱԼԻՖԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ	(12 ժամ)	
5.1		Պայթար ինքնավարության համար	129-134	
	74	Սասանյանների քաղաքականության փոփոխությունը		
	75	Ավարայրի ճակատամարտը		
	76	Նվարսակի պայմանագիրը		
5.2		Հայաստանը և պարսկա-բյուզանդական մրցակցությունը VI դարում	135-139	
	77	Հուստինիանոս I-ի վերափոխությունները և Արևմտյան Հայաստանը		
	78	Դվինի 506 թ. և 556 թ. ժողովները		
	79	Պարսկա-բյուզանդական պատերազմ ու Հայաստանի երկրորդ բաժանումը		
5.3		Արաբական խալիֆայության տիրապետությունը Հայաստանում	140-146	
	80	Թեոդորոս Ռշտունի. հայ-արաբական պայմանագիրը		
	81	Արաբների քաղաքականությունը Հայաստանում		
	82	Աղանդավորական շարժումները Հայաստանում		
	83	Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը		
	84	Թեմատիկ աշխատանք		
Թեմա 6.		ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԸ (V-IX ԴԴ.)	(10 ժամ)	
Նպատակ		Նպաստել՝ <ul style="list-style-type: none"> Հին Հայաստանի մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, հին Հայաստանի մշակույթի ձեռքբերումները 		

		համեմատելու, համադրելու, բացատրելու, բնութագրելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:		
Վերջնարդյունք	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> բացատրել Չելլենիզմ հասկացությունը ներկայացնել հեթանոսական նոր դիցարանը, տոմարը, թվարկել և վերարտադրել հայկական հնագույն Էպոսը, առասպելները, հին հայկական վեպը համեմատել հին ու նոր դիցարանը ներկայացնել գրային համակարգերը, գիտության և արվեստի ճյուղերը: 			
6.1	Հայ մշակույթի Ոսկե դարը		148-152	
	85	Դպրոցներ և թարգմանական գրականություն		Ինտեգրված դաս Հայոց լեզու և Գրականություն առարկաների հետ
	86	Պատմագրություն		
	87	Փիլիսոփայություն և իրավագիտություն		
6.2	Բնական գիտություններն ու արվեստը V-IX դարերում		153-157	
	88	Բնական գիտությունները		
	89	Ճարտարապետությունը		
	90	Քանդակագործություն և նկարչություն		
	91	Թատրոն և երաժշտություն		
	92	Գործնական աշխատանք		
	93	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ		
Թեմա 7.	ԲԱԳՐԱՏՈՒԼՅԱՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ		(14 ժամ)	
Նպատակ	Նպաստել՝ <ul style="list-style-type: none"> Բագրատունյաց արքայատոհմի և Ենթակա թագավորությունների առաջացման վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, թագավորության հաստատման, զարգացման ընթացքի, անկման հետ կապված կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, նշանավոր արքաների, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, գնահատելու, արժևորելու, դիրքորոշում արտահայտելու կարողությունների զարգացմանը: 			
Վերջնարդյունք	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Թվարկել Բագրատունյաց արքայատոհմի թագավորներին ըստ ժամանակագրական հաջորդականության, Ներկայացնել և բացատրել Ենթակա թագավորությունները, դրանց առաջացման ժամանակը, 			

		<ul style="list-style-type: none"> • Տարբերակել պետականության վերականգնման ներքին և արտաքին նախադրյալները, զարգացման առանձնահատկությունները և անկման պատճառները, • Առանձնացնել տնտեսության հիմնական ճյուղերը, • Բացատրել թագավորի, իշխանաց իշխանի, հայոց սպարապետ գործառույթները, բանակի կառուցվածքը • Արժևորել պետականության վերականգնման կարևորությունը: 		
7.1		Բագրատունիների հաստատումը Հայոց գահին	159-163	
	94	Հայաստանի անկախության վերականգնում ու ամրապնդումը: Պայթար թագավորության պահպանման համար		
	95	Անին՝ մայրաքաղաք: Թագավորությունն իր հզորության գագաթնակետին		
7.2		Բագրատունյաց Հայաստանի մասնատում ու անկումը	164-169	
	96	Ենթակա թագավորությունների ստեղծումը		
	97	Թոնդրակյան շարժումը: Բագրատունյաց թագավորության անկումը		
7.3		Բագրատունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	170-176	
	98	Հասարակական- պետական կարգը:Տնտեսությունը և քաղաքները: Կրթությունը		
	99	Պատմագրությունը: Գրականությունը և փիլիսոփայությունը: Արվեստը և ճարտարապետությունը		
	100	Կրկնություն		
	101	Թեմատիկ աշխատանք		
	102	Կիսամյակային ամփոփում		